

Iskolakultúra

Repertórium

XXX. évfolyam, 2020

Főszerkesztő: Géczi János

Rovatvezetők:

Dancs Katinka (titkár)
egyetemi adjunktus
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Tanszék

Fejes József Balázs (társszerkesztő)
egyetemi adjunktus
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Tanszék

Gál Zita
egyetemi adjunktus
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Szociál-és Fejlődépszichológiai Tanszék

Hegedűs Szilvia
egyetemi tanársegéd
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Tanszék

Kasik László (társszerkesztő)
egyetemi docens
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Neveléstudományi Tanszék

Molnár Dávid
egyetemi tanársegéd
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Magyar Irodalmi Tanszék

Nagy Gyula
általános és tartalomszolgáltatásért felelős
főigazgató-helyettes
Szegedi Tudományegyetem,
Klebelsberg Könyvtár

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar Dékáni Hivatal,
6722 Szeged Egyetem u 2.
Tel.: 06 30 3523226
e-mail: janos.gecz@gmail.com

Sándor Klára
általános dékánhelyettes
Szegedi Tudományegyetem, BTK

Somogyvári Lajos (társszerkesztő)
egyetemi adjunktus
Pannon Egyetem, MFTK,
Tanárképző Központ

Zs. Sejtes Györgyi
kutatótanár, egyetemi tanársegéd
Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola,
Szegedi Tudományegyetem, BTK,
Magyar Nyelvészeti Tanszék

Vágó Irén
e-mail: viren@freemail.hu

Trencsényi László
e-mail: trencsenyi.laszlo@ppk.elte.hu

Kojanitz László
e-mail: kojanitz.laszlo@ofi.hu

Csikós Csaba
e-mail: csikoscs@edpsy.u-szeged.hu

Tary Blanka (angol nyelvi lektor)

az iskolakultúra 2020/12 melléklete

iskolakultúra könyvek

1. Kamarás István:
Krisnások Magyarországon (1998)
2. Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa:
A szöveg megközelítései (1998)
3. Andor Mihály – Liskó Ilona:
Iskolaválasztás és mobilitás (2000)
4. Csányi Erzsébet:
Világirodalmi kontúr (2000)
5. Fóris Ágota (szerk.):
Olasz nyelvi tanulmányok (2000)
6. Takács Viola:
A Galois-gráfok pedagógiai alkalmazása (2000)
7. Szépe György:
Nyelvpolitika: múlt és jövő (2001)
8. Andor Mihály (szerk.):
Romák és oktatás (2001)
9. Baska Gabriella – Nagy Mária – Szabolcs Éva:
Magyar tanító, 1901 (2001)
10. Tüske László (szerk.):
Muszlim művelődéstörténeti előadások (2001)
11. Petőfi S. János – Benkes Zsuzsa:
A multimediális szövegek megközelítései (2002)
12. Kárpáti Eszter – Szűcs Tibor (szerk.):
Nyelv-pedagógia (2002)
13. Reisz Terézia – Andor Mihály (szerk.):
A cigányság társadalomismerete (2002)
14. Fóris Ágota:
Szótár és oktatás (2002)
15. H. Nagy Péter (2002, szerk.):
Ady-értelmezések
16. Kéri Katalin (2002):
Nevelésügy a középkori iszlámban
17. Géczy János (2003):
Rózsahagyományok
18. Kocsis Mihály (2003):
A tanárképzés megítélése
19. Gelencsér Gábor (2003):
Filmolvasókönyv
20. Takács Viola (2003):
Baranya megyei tanulók tudásstruktúrája
21. Lajtai L. László (2004):
Nemzetkép és iskola, 1777–1888
22. Franyó István (2004):
Biológiai műveltségünk
23. Golnhofer Erzsébet (2004):
Pedagógiai nézetek Magyarországon, 1945–1948
24. Bárdos Jenő (2004):
Nyelvpedagógiai tanulmányok
25. Kamarás István (2005):
Olvasásügy
26. Géczy János (2005):
Pedagógiai tudásadás
27. Révay Valéria (2005, szerk.):
Nyelvészeti tanulmányok
28. Pukánszky Béla (2005, 2006):
Gyermekszemlélet a 19. században
29. Szépe György – Medve Anna (2005, 2006, szerk.):
Anyanyelvi nevelési tanulmányok I.
30. B. Nagy Ágnes – Medve Anna – Szépe György (2006, szerk.):
Anyanyelvi nevelési tanulmányok II.
31. Géczy János (2006):
Az iskola kultúrája: nevelés és tudomány
32. Kelemen Elemér (2007):
A tanító a történelem sodrában. Tanulmányok a magyar tanítóság 19–20. századi történetéből
33. Medve Anna – Szépe György (2008, szerk.):
Anyanyelvi nevelési tanulmányok III.
34. Boros János (2009):
Filozófia!
35. Hoffmann Zsuzsanna (2009):
Antik nevelés
36. Orbán Jolán (2010):
Jacques Derrida szakmai hitvallása
37. Boros János (2010):
A tudomány, a tudás és az egyetem
38. Géczy János (2010):
Sajtó, kép, neveléstörténet
39. Révay Valéria (2010):
A nyelvhasználat szintjei a XVII–XIX. században Északkelet-Magyarországon
40. Medve Anna – Farkas Judit – Szabó Veronika (2010):
4×12 mondat
41. Koltai Zsuzsa (2011):
A múzeumi kultúrák közvetítés változó világa
42. Boros János (2011):
Demokrácia és szabadság
43. Érfalvy Livia (2012):
Kosztolányi írásművészet
44. Nagy Péter Tibor (2012):
Oktatás, -történet, -szociológia
45. Horváth József (2012):
Íráspedagógiai tanulmányok
46. Boros János (2013):
Időszerű etika
47. Boros János (2014):
Szenvedély és szükségyszerűség
48. Mészáros György (2014):
Szubkultúrák és iskolai nevelés
49. Bence Erika (2015):
Virtuális irodalomtörténet
50. Mekis D. János (2015):
Auctor ante portas
51. Boros János (2016):
Etika és politika
52. Racsco Réka (2017):
Digitális átállás az oktatásban

Tanulmány

- Bónus Lilla – Nagy Lászlóné: Didaktikus játékok használata a természettudományos gondolkodás fejlesztésére biológiaórán: esettanulmány 1–2. 3–13.
- Bónus Lilla – Nagy Lászlóné: A játékokkal kapcsolatos fogalmak szakirodalmi áttekintése 6. 3–15.
- Bónus Lilla – Nagy Lászlóné: Kutatási készségek fejlesztése digitálisjáték-alapú tanulással tantárgyi tartalom 8. 82–96.
- Dudok Fanni – Dudok Réka: A matematikaoktatás környezete. A matematikát oktató pedagógusok vélekedése az oktatási rendszer jellemzőiről 1–2. 14–28.
- Engler Ágnes – Kozek Lilla – Németh Dóra Katalin: Családi életre nevelés Magyarországon 6. 52–66.
- Fodor Szilvia – Molnár Adrienn: Karaktererősségek az iskolában. Fogalmak, jellemzők és a fejlesztésre irányuló intervenciók 4-5. 20–39.
- Gajdics Janka – Gubics Flórián – Horvát Barbara – Vatai Katalin – Szabó Éva – Jagodics Balázs: Középsiskolák osztályközösségek normarendszerének longitudinális vizsgálata – az első két év eredményei 3. 18–34.
- Gulya Nikoletta – Szivák Judit – Fehérvári Anikó: A reflektív naplók alkalmazásának lehetőségei a tanárképzésben 9. 45–63.
- Habók Anita – Magyar Andrea: Szövegértésre és szövegfeldolgozásra épülő képességfejlesztés megvalósítása online tanulási környezetben 4-5. 40–48.
- Hrabéczy Anett – Pusztai Gabriella: Fogyatékosággal élő hallgatók tanulmányi pályafutása a felsőoktatási adminisztratív adatok tükrében 11. 3–23.
- Huszka Noémi – Kinyó László: A Student-Teacher Scale mérőeszköz 6. 67–81.
- Jagodics Balázs – Gajdics Janka – Gubics Flórián – Horvát Barbara – Vatai Katalin – Szabó Éva: Az Észlelt Tanári Kiegészítő Kérdőív szerkezetének vizsgálata középiskolák diákok körében 7. 46–47.
- Jagodics Balázs – Kóródi Kitti – Szabó Éva: Az észlelt tanári énhatékonyságot befolyásoló tényezők vizsgálata a kényszerű digitális oktatás időszakában (2. rész). Az énhatékonyság kapcsolata egyéni jellemzőkkel, valamint a tanári munka egyes tényezőivel 11. 24–43.
- Jagodics Balázs – Varga Ramóna – Szénási Szilvia – Nagy Katalin – Szabó Éva: A leterheltség és a tanulmányi motiváció összefüggése szakgimnáziumi tanulóknál 3. 35–49.
- Kiss Anna – Segesdi Gergő: A mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy, valamint a tudatos médiahasználat oktatásának helyzete és szerepe a magyar közoktatásban 1–2. 29–46
- Kovács Ivett – Szivák Judit – Czachesz Erzsébet: A mesterpedagógus fokozat és a folyamatos szakmai fejlődés jellemzői óvodapedagógusok nézőpontjából 9. 3–25.
- Kóródi Kitti – Jagodics Balázs – Szabó Éva: Az észlelt tanári énhatékonyságot befolyásoló tényezők vizsgálata a kényszerű digitális oktatás időszakában (1. rész). A Tanári Énhatékonyság Kérdőív és a Relatív Énhatékonyság Kérdőív pszichometriai vizsgálata 10. 38–52.
- Kóródi Kitti – Fürdök Fruzsina – Szabó Éva: Iskolában előforduló proszociális és agresszív viselkedések normavizsgálata 3. 50–61.
- Mezei Tímea – Fejes József Balázs: Tanári nézetek feltárása a célelmélet TARGETS-dimenziói kapcsán – egy interjúkutatás eredményei 7. 26–45.
- Novák Ildikó – Fónai Mihály: Gimnáziumi és szakgimnáziumi tanulók idegennyelv-tanulási eredményessége 6. 16–35.
- Ökördi Réka – Molnár Gyöngyvér: A matematikai gondolkodás fejlettségi szintje beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő 5–8. évfolyamos diákok körében: szakértői vélemények kvalitatív elemzése 9. 26–44.
- Pintér Tünde Kornélia – Csikos Csaba: Tanulók, szülők és tanárok perspektívái az iskolai zenei nevelés céljáról és feladatáról 7. 3–25.
- Pléh Csaba: A pszichológia egysége vagy sokszínűsége a mai világban 12. 3–24.
- Polónyi István: A harmadik csapás. A felsőoktatási felvételi ingadozásai – avagy az oktatáspolitikai társadalomismeretnek hiánya 10. 25–37.
- Polónyi István: Lefelé az alagsorba 4-5. 3–19.
- Sántha Kálmán: A kvalitatív összehasonlító elemzés és a strukturálatlan reflektív napló a tanárok reflektív gondolkodásának feltárásában 12. 25–28.

- Sárospataki Barnabás: A pedagógiai helyzetekben rejlő szexualitás ...egy mellőzött és tabusított téma értelmezési lehetőségei egy empirikus kutatás fényében 1–2. 47–69
- Siegler Anna: Iskolai bántalmazás a diákok perspektívájából 7. 61–75.
- Szabó Éva – Bátor Bettina – Bobor Péter – Korláth Petra – Szappanos Csilla – Jagodics Balázs: Mi van a kiégés-fogékonyság mögött? Pedagógusok munkahelyi nehézségeinek feltárása kvalitatív és kvantitatív eljárással 3. 3–17.
- Szivák Judit – Kálmán Orsolya – Pesti Csilla – Rapos Nóra – Vámos Ágnes: A pedagógus professzió hazai megújításának esélyei a mesterpedagógus programok tükrében 10. 3–24.
- Thékes István: Egy nyelvtanulást segítő online alkalmazás, a Xeropan hatása az idegennyelv-tanulás folyamataira 6. 36–51.

Tematikus blokk

- Fehérvári Anikó – Magyar Éva – Széll Krisztián: A tanulói lemorzsolódás empirikus vizsgálata – elméleti és módszertani keretek 8. 3–20.
- Paksi Borbála – Széll Krisztián – Magyar Éva – Fehérvári Anikó: A lemorzsolódás egyéni és kontextuális tényezői 8. 62–81.
- Széll Krisztián – Szabó Lilla – Fehérvári Anikó: Iskolai kötődés, iskola klíma diák és pedagógus szemmel 8. 21–40.
- Tókos Katalin – Rapos Nóra – Szivák Judit – Lénárd Sándor – T. Kárász Judit: Osztálytermi tanulási környezet vizsgálata 8. 41–61.

Körkép: oktatás járvány idején

- Fekete Mariann: Digitális átállás – az első hét tapasztalatai 9. 77–95.
- Fekete Tamás – Porkoláb Ádám: Karanténpedagógia a magyar közoktatásban – A digitális oktatásra történő átállás eddigi tapasztalatairól 9. 96–112.
- Jakab György: ISKOLA – járvány idején (1. rész) 9. 64–76

Szemle

- A. Gergely András: Nők, mozgalmak, szociabilitások 7. 108–120.
- Bredács Alice – Takács Kíra: A stresszel való megküzdőképesség fejlesztése az iskolában a reziliencia és a pszichológiai immunitás eszközeivel 3. 62–84.
- Csepcsényi Lajos Lászlóné Balogh Melinda – Bredács Alice: Kreativitáskutatás a középfokú építőipar és földmérés ágazati szakképzésben 12. 81–101.
- Cserjés Katalin: „Írd tovább!” Kommentárok egy félben maradt Hajnóczy-szöveghez – Ötletek a továbbírásához 11–12-es diákok számára 8. 117–124.
- Di Blasio Barbara – Antalné Farkas Ildikó: A gyermekkori figyelemzavar és hiperaktivitás (ADHD) gyógyszeres kezelésének megítélése pedagógusok körében 1–2. 89–115.
- Donáth Péter: Imre Sándor a köztisztviselői munka párt- és felekezeti elfogultságtól való mentességének szükségességéről s az egyetemi autonómiáról 1924-ben 8. 97–116
- Dringó-Horváth Ida – Dombi Judit: A digitális pedagógia tartalmi és módszertani megjelenése a pedagógus-továbbképzésben – egy széleskörű igényfelmérés eredményei 12. 39–58.
- Gerlang Vivien: Korlátok nélkül: A földrajztanulás terei 7. 91–107.
- Györkő Enikő: Az atipikus fejlődés alapvető kérdései (1. rész) 10. 83–96.
- Györkő Enikő: Az atipikus fejlődés alapvető kérdései (2. rész) 11. 95–107.
- Hegy Ágnes – Jagodics Balázs: Az okostelefon- és YouTube-használat, valamint a serdülők attitűd- és normarendszerének összefüggései az önértékeléssel és a diákok kiégésével 12. 59–80.
- Hornyák Andrea – Fodor Szilvia: Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk – avagy a pszichológiai tőke és a vállalkozói kompetencia kapcsolata 11. 70–94.
- Horváth Daniella Dominika – Csordás Tamás – Horváth Dóra – Cosovan Attila: Úgy mint a nagyok! Kreatív workshop általános iskolásoknak 4-5. 49–66.
- Jakab György: ISKOLA – járvány idején (2. rész) 10. 53–64.

- Kovács Krisztina: Adalékok a német népiskolai tanítóképzés intézményesítési folyamatainak történetéből és a néptanítói identitás elemei Lorenz Kellner neveléstan könyvének tükrében (1868) 6. 82–96.
- Kósa Maja: Egy történelemről alkotott episztemológiai nézeteket vizsgáló kérdőív magyarországi adaptálása 6. 97–109.
- Langerné Buchwald Judit: Az alternatív iskolák helyzetének változása a rendszerváltástól napjainkig 1–2. 70–88.
- Lehotka Ildikó: Zenehallgatási anyag és az ehhez kapcsolódó megfigyelési szempontok az alsó tagozat általános tantervű osztályainak ének-zene tankönyvei alapján 3. 96–112.
- Mayer József: Két magániskola a Horthy-korszakban. Esettanulmány 4-5. 67–83.
- Szabadi Magdolna: A zeneterápia története és pedagógiai vonatkozásai 3. 85–95.
- Szabó Renáta Krisztina – Fodor Szilvia: A pszichológiai tőke fogalma, jelentősége és fejlesztési lehetőségei az iskolában 10. 65–82.
- Szűts Zoltán: Digitális pedagógia módszertanok a VUCA (gyorsan változó, kiszámíthatatlan, bonyolult, ellentmondásos) világában 7. 76–90.
- Turós Máttyás – Dorner László: Pedagógusok egy fejlesztési program fókuszában 11. 44–69.
- Vadász Viola: Hétfélig magyar iskolák és óvodák közelebről: a Tel-Avivi Magyar Iskola és Óvoda 4-5. 84–104.

Kritika

- A. Gergely András: Iskolai tudás, avagy a feltételek függő állapotai (Kovács I. Gábor: Diszkrimináció – emancipáció – asszimiláció – diszkrimináció, Forrai Judit: Central European Medical Doctors at the Turn of the Century 1890–1910. I. Database for Hungary) 10. 97–105.
- Bene Adrián: Populáris kultúra és tudomány-népszerűsítés. H. Nagy Péter: A képzelet tudománya. Praxeológiai bevezetés 12. 105–106.
- Czini Zoltán: A kontextus folytonosságának jegyében (Az újvidéki Tanulmányok 2020/1. számáról) 9. 113–115.
- D. Nagy Krisztina: A pályadöntések mesterei 4-5. 111–113.
- Edmond Sebestyén: A tanítás-tanulás megváltoztatása az adatokon alapuló döntéshozatalon keresztül: Mandinach, E. B. & Jackson, S. (2012). Transforming teaching and learning through data-driven decision making. 8. 125–127.
- Fehérvári Anikó: A pécsi szál, avagy Pécs nemcsak a magyar könnyűzene fellegvára 1–2. 116–117.
- Fizel Natasa: Habent sua fata libelli – A könyveknek is megvan a maguk sorsa 4-5. 109–110.
- Forray R. Katalin: Beck Zoltán a romológiáról (Beck Zoltán: A megszólalás üres helye. Romológiáról és más dolgokról) 10. 106–107.
- Horváth Futó Hargita: Női (és férfi) testek egy 21. századi képnéző perspektívájából 4-5. 114–117.
- Jánk István: Új utak a magyar nyelv tanításában 4-5. 105–108.
- Kozma Tamás: Amit a fair play-ről tudni illik. Hideg Gabriella: A fair play jelene, múltja, értéke 12. 102–105.
- Lengyel Emese: A kodályi zenepedagógia dimenziói (Fehér Anikó: „Mozgó dó...” Gondolatok Kodály Zoltán zenepedagógiai módszeréről) 10. 108–110.
- Lengyel Zsanett: Terápiás stratégiák a művészeti oktatásban. Lisa Kay: Therapeutic Approaches in Art Education 11. 108–109.
- Mészáros Ádám: Feminizáció: ok vagy következmény? Nóbik Attila: A pedagógiai szakajtó és a néptanítói szakmásodás a dualizmus korában 11. 110–112.
- Roginer Oszkár: Az újvidéki Tanulmányok 2019/2. számáról 6. 110–112.
- Sebestyén Edmond: Pedagógusok támogatása feladatok és kérdőívek kidolgozásában. Hódi Ágnes és Tóth Edit: Mérőfeladatok és kérdőívtételek szerkesztése 12. 107–108.
- Somogyvári Lajos: Utazások és találkozások az irodalomtudományban 6. 113–115.
- Vincze Györgyi: DBT Skills in Schools: Érzelemszabályozás, feszültségtűrés és interperszonális hatékonysági készségek fejlesztése az iskolában 3. 113–116.

Recenzeált szerzők és műveik

- Arató Ferenc (2019, szerk.). Áttekintés. Válogatás a pécsi neveléstudományi műhely munkáiból. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet.
- Beck Zoltán (2020). *A megszólalás üres helye. Romológiai és más dolgokról*. Napvilág Kiadó.
- Bence Erika (2018). *Utazások Posztonarchiában. Kulturális kontextusok. Elemzések, bírálatok a magyar irodalom köréből*. Életjel Könyvek. 179.
- Bódi Katalin (2019). Éva születése. Alföld Alapítvány.
- Donáth Péter (2020). *Pedagógusok az 1918–1919. évi politikai forgószélben. Tanítóképzők a forradalmak, az idegen megszállás és az ellenforradalmi számonkérés idején*. Trezor Kiadó.
- Fehér Anikó (2020, szerk.). „Mozgó dó...” *Gondolatok Kodály Zoltán zenepedagógiai módszeréről*. Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet.
- Forrai, J. (2007). *Central European Medical Doctors at the Turn of the Century 1890–1910. I. Database for Hungary*. Gondos and Sosana Publish House.
- Forrai Judit (2010). Specialisták vagy sarlatánok? Foggyógyítók és szolgáltatásaik a XVIII. századi Európában. In Kapronczay Károly és mtsai (szerk.), *Három orvostörténeti köszöntése. Tanulmánykötet Birtalan Győző, Karasszon Dénes és Szállási Árpád tiszteletére*. Magyar Tudománytörténeti Intézet, Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár. 49–60.
- H. Nagy Péter (2019). *A képzélet tudománya. Praxeológiai bevezetés*. Selye János Egyetem Tanárképző Kar.
- Hideg Gabriella (2020). *A fair play jelene, múltja, értéke*. Fakultás Kiadó.
- Hódi Ágnes & Tóth Edit (2019). *Mérőfeladatok és kérdőívtetelek szerkesztése*. Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó.
- Kay, L. (2020). *Therapeutic Approaches in Art Education*. Davis Publications Inc.
- Kovács I. Gábor, Kiss Zsuzsanna & Takács Árpád (2012, szerk.). *Magyarországi egyetemi tanárok életrajzi adattára (1848–1944) I. Zsidó és zsidó származású egyetemi tanárok*. Történeti elitkutatások – Historical Elite Research 8. ELTE Eötvös Kiadó
- Kugler Nóra (2018, főszerk.). *Magyar nyelvtan – a nyelvi jel. Funkcionális szemléletű gyakorlatok 9–12. évfolyam számára*. Tinta Könyvkiadó.
- Kugler Nóra (2018, főszerk.). *Magyar nyelvtan – a nyelvi jel. Tanári kézikönyv*. Tinta Könyvkiadó.
- Mandinach, E. B. & Jackson, S. (2012). *Transforming teaching and learning through data-driven decision making*. Corwin.
- Mazza, J., Dexter-Mazza E., Miller, A., Rathus, J. & Murphy, H. (2016). *DBT Skills in schools. Skills Training for Emotional Problem Solving for Adolescents*. The Guilford Press.
- Nóvik Attila (2019). *A pedagógiai saksajtó és a néptanítói szakmások a dualizmus korában*. Szegedi Egyetemi Kiadó – Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó.
- Tanulmányok (Újvidék), 2019/2. szám
- Tanulmányok (Újvidék), 2020/1. szám
- Török Réka (2017). *A pályadöntések mesterei*. Print&Pixel House Kiadó.